

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI **BARTOLOMEJ**

ROČNÍK XXIII.

ČÍSLO 10

OKTÓBER 2015

**Piaristi majú novokňaza - Pochod za život - Mobilný hospic
Banícka omša - Anketa o utečencoch - Sila slabých vo viere
Musíš byť silný - Za dobrotu na žobrotu - Leónia Martinová**

10/15

Primičná sv. omša Matúša Palaja SchP 5. september 2015, Kostol Najsvätejšej Trojice

Široká rodina - sila či slabosť?

„Láska, to je prijatie“, povedal som na Baníckej omši. Konkrétne som pri tom spomenul deti, svokru a utečencov. Dnes by som sa s Vami chcel podeliť o svoje úvahy týkajúce sa prijatia návštevy. A nie obyčajnej!

Naša farnosť totiž v uplynulom mesiaci dvakrát otvorila dvere svojich kostolov pre televíziu techniku. Šiesteho septembra vysielala TV Noe v priamom prenose z farského kostola Veni Sancte spojené s detskou sv. omšou; dvadsiateho zas RTVS na :2 v priamom prenose Banícku omšu z kostola piaristov. A prostredníctvom tejto techniky sme vlastne otvorili svoje farské súkromie televíznym divákom.

Bola to však vzájomná návšteva. Nielen my sme cez kamery a mikrofóny vpustili ich do svojich kostolov, ale aj oni zapnutím televízie otvorili svoje dvere nám. A ako sa pri návšteve patrí, neprišli sme s prázdnyimi rukami. Ani oni nie. My sme ponúkli Božie slovo, spev, liturgiu a ukázali sme, ako to prežívame. Oni nás sprevádzali modlitbou a ochotou vnímať. V určitom slova zmysle sme v tie dni vytvorili širokú rodinu zhromaždenú okolo Krista.

Je to sila, osloviť naraz desiat'tisíce ľudí a zjednotiť ich okolo jednej myšlienky! Zjednotenie však v tomto prípade bolo virtuálne, a teda slabé. Veď diváci predsa nepoznajú jeden druhého často ani v jednom paneláku, nieto ešte v jednej krajine. Aj pomenovanie rodina je v tomto zmysle teda viac symbolické než reálne. Ak však diváci slovo prijímajú a ono v nich prinesie úrodu prežívania Božieho detinstva, potom sú Božou rodinou.

Sila prenosu teda je - presnejšie môže byť - v myšlienke a jej prijatí,

k čomu, samozrejme, môže v pozitívnom i negatívnom zmysle prispieť aj interpretácia. Teda ako sme „odprezentovali“, ukázali to Kristovo...

Na druhý deň po prvom prenose mi zavolať kamarát kňaz a hovorí: „Myslel som si, že v Prievdzi je to s katolíkmami, najmä deťmi a mládežou, lepšie. A myslím si, že pred pár rokmi aj bolo.“ Naozaj, počtom prítomných veriacich sme na oboch bohoslužbách ukázali skôr slabosť než silu našej farnosti. „Nebolo by pre prezentáciu prievdzského katolicizmu - a vôbec kresťanskej viery - lepšie urobiť nejaký nábor? Napríklad „nahnat“ na prenos deti z piaristickej školy?“ pokračoval kolega.

Jeho radu som neprijal. Viera i Cirkev predsa nie sú o počte. Mali by byť o pravde, aj v zmysle svojho súčasného stavu. Napokon, ak chceme ukázať svoju silu, neukazujeme Kristovu. Uvedomil som si to pri uvažovaní nad legendou o vynesení sv. Kríža cisárom na Golgotu v obnovenom chráme Božieho hrobu v roku 630. „Ak chceme Krista povýšiť, my sa musíme ponížiť. Lebo ak sa povyšujeme, jeho ponížujeme. Možno aj tu je koreň problémov našej evanjelizácie. Osobnej i cirkevnej.“

To bol už citát z tretej mediálnej prezentácie našej farnosti, ktorá sa vysiela o 5:20 na Rádiu Slovensko. Pri tej sa môžeme stretnúť každý pondelok.

Váš farár Vladimír Slovák

Piaristi majú novokňaza

Otec biskup Viliam Judák vkladá na Matúša Palaja ruky pred konsekračnou modlitbou

V sobotu 29. augusta 2015 pri sv. omši o 10:00 v piaristickom Kostole sv. Ladislava v Nitre Matúš Palaj SchP. konsekračnou modlitbou a vkladáním rúk otca biskupa Viliama Judáka prijal kňazskú vysviacku.

Sv. omša sa niesla v pokojnom duchu. Jej slávnostný ráz dotvoril spevokol. V závere otec biskup v príhovore poďakoval pátrom piaristom za duchovné dobrá, ktoré priniesli svojou službou mestu Nitra a veriacim v Nitre - predovšetkým starostlivosťou o mládež.

Páter Matúš pred siedmimi rokmi zažíval osobné obrátenie v spoločenstve PIAR. Aj počas rokov formácie udržiaval priateľské vzťahy s jeho členmi. V súčasnosti svoju pastoračnú činnosť vykonáva v Nitre.

Anežka Kútiková

Primície v piaristickom kostole

Zlatočervené rúcho symbolizujúce Najsvätejšiu Trojicu a rytiersky výraz tváre, tak pôsobil počas svojho veľkého dňa P. Matúš Palaj SchP. Prvý žiak a študent našej školy, ktorý slávil 5. septembra 2015 v Kostole Najsvätejšej Trojice svoju primičnú svätú omšu.

Okrem rodičov, súrodencov, starých rodičov i ďalšej veľmi početnej blízkej rodiny, sedeli počas slávnosti v laviciach kostola aj mnohí Matúšovi priatelia zo spoločenstva PIAR, hlboko dojatí a hrdí učitelia, ale i ostatní obyvatelia nášho mesta. Slávnostnú atmosféru svätej omše okrem veľkého počtu kňazov pri oltári dotvárali svojimi piesňami aj kapely Spoločenstva Piar - GodKnows a Heartbeat spolu s členmi spevokolu Bázeň.

Primiciant napriek svojej prvej svätej omši prekvapil prítomných mohutným a nebojácnym hlasom i spevom, ale aj veľkým zápalom srdca, ktorý vyžaroval z jeho slov. Oslávenec svojím vystupovaním presvedčivo odrážal re-

holné meno, ktoré prijal počas večných sľubov - páter Matúš od sv. Pavla. Svätú omšu novokňaz celebroval za spoluúčasti mnohých kňazov, najmä piaristov. Homíliu predniesol jeho krstný otec, diecézny kňaz Rudolf Oliš, o ktorom primiciant prezradil, že stál svojimi modlitbami pri zrode jeho kňazského povolania.

Na záver svätej omše páter Matúš udelil všetkým prítomným požehnanie, osobitne rodičom a najbližším príbuzným, a všetkých poprosil, aby i naďalej zotrvali pri ňom v modlitbách.

Elena Blašková

Národný pochod za život nebol len o pochodovaní

Dňa 20. septembra 2015 sa v Bratislave o 14:30 pohol z Kamenného námestia oslavný a radostný pochod Bratislavou. Tí, ktorí sa ocitli na jeho konci, sa nestihli ani pohnúť, pretože približne 70 tisíc účastníkov zaplnilo celú trasu, merajúcu 2,4 km. Boli medzi nimi i viacerí naši farníci z Prievidze.

Organizátorov Národného pochodu za život motivovala k zorganizovaniu 2. ročníka radosť zo života. (Prvý Národný pochod za život sa konal pred dvoma rokmi v Košiciach.) Nezamerali sa len na dve hodiny kráčania po meste, ale počas niekoľkých predchádzajúcich dní ponúkali i sprievodné akcie - najmä v sobotu. Účastníci si mohli vybrať z hudobného programu, divadla a tanca, detského programu, duchovného programu, ale tiež z rôznych workshopov s pro-life tematikou a praktickými radami pre mladých i rodiny.

Nedeľný program tvorili od 9:00 do 12:00 pro-life bohoslužby. Účastníci pochodu sa mohli zúčastniť sv. omše podľa rozpisu pre jednotlivé diecézy, arcidiecézy a eparchie. Samostatnú omšu mala saleziánska rodina, vojenský ordinariát a konala sa i sv. omša v maďarskom jazyku. Počas pochodu sa Hlavné námestie zmenilo na „detské námestie“, pretože na ňom organizátori zabezpečili atrakcie pre deti a vytvorili Skautské mestečko.

„Bolo pre mňa neskutočne povzbudzujúce vidieť toľko mladých rodín a také široké vekové zastúpenie účastníkov na pochode,“ vyjadrila nadšenie účastníčka pochodu, matka štyroch detí. „Prekvapila ma atmosféra radosti a takej normalnosti, výborná práca organizátorov.“

Niektorí možno pochybovali o úspešnosti Národného pochodu za život či

o počte účastníkov, ale myslím, že zjednotením viacerých organizácií pri práci na spoločnom diele, účasťou zástupcov rehoľných spoločností a duchovným zastrešením otcami biskupmi bola táto akcia predurčená na úspech. Tiež ma prekvapila atmosféra radosti a vekové zloženie účastníkov pochodu, výborná organizácia a prehľadné propagačné materiály.

Na záver možno ešte slová z letáku: „Pravá radosť rozdávaním rastie, rozsieva život. V tom je jej sila a krása.“

Anežka Kútiková

Viac info: www.pochodzazivot.sk

Foto: Anton Frič

Omša za mŕtvych a pre živých

Už viac než rok funguje v našom okrese mobilný hospic sv. Lujzy. Venuje sa ľuďom v terminálnom (poslednom) štádiu života a v tomto smere je nápomocný najmä ich príbuzným, ktorí ich majú v posledných dňoch pred smrťou doma.

Počas uplynulých mesiacov odprevadili členovia hospicu (najmä rehoľná sestra Gorazda z Dcér kresťanskej lásky sv. Vincenta de Paul) do večnosti niekoľko desiatok ľudí. Práve za nich bola obetovaná večerná sv. omša v septembrový prvý piatok. Naš farský kostol sa naplnil pozostalými z celej hornej Nitry. Išlo nielen o modlitby za duše ich blízkych, ale aj o stretnutie, vzájomné povzbudenie v ťažkých životných chvíľach a výmenu skúseností.

Bola to prvá akcia tohto druhu, ktorá ukázala svoju opodstatnenosť a súčasne načrtla, ako v tomto smere môže hospic pokračovať ďalej vo svojej činnosti.

Vladimír Slovák

Foto: Augustín Vlček

Čo robiť v sobotu večer?

Námetov, ako stráviť sobotný večer, by sme istotne našli mnoho. Jednou z možností je prežiť ho s Pánom.

Ako bonus po večernej svätej omši vo farskom kostole sa ponúka adorácia, teda poklona pred eucharistickým Kristom. Kým v minulom školskom roku boli „sobotné večery“ (akcie po sobotnej večernej omši) zostavené tak, že adorácia bola len v prvú a tretiu sobotu v mesiaci, v tomto školskom roku sa možnosť pokloniť sa Pánovi rozšíri sa každú sobotu.

Čas adorácie je jedinečnou možnosťou načerpať milosti, ktoré nám Pán ponúka v jeho prítomnosti.

V prvú a tretiu sobotu to bude adorácia moderovaná (v prvú modlitby s rodinami a za rodiny a v tretiu modlitby za uzdravenie), **v ostatné soboty poklona tichá.** Takto sa vyplní priestor, ktorý vznikol zrušením Biblickej školy a Školy modlitby, keďže pre malý záujem zo strany veriacich sme od nich upustili.

Dušan Rončák

Charita hľadá dobrovoľníkov na víkendové služby

Pri výdaji stravy klientom v soboty a nedele sa nezisková organizácia Charita - dom sv. Vincenta spolieha na spoluprácu s dobrovoľníkmi. Keďže sa viackrát stalo, že sa nepodarilo nájsť na víkendové služby dostatok dobrovoľníkov, organizácia k službe núdnym pozýva všetkých, ktorí by chceli takto pomáhať.

Vďaka rozpisu dobrovoľníckych služieb, ktorý je dostupný na internete, si môžu záujemcovia o službu pozrieť, či počas niektorého víkendu organizácia potrebuje dobrovoľníkov a môžu sa nahlásiť vopred s časovým predstihom.

„Viackrát sa nám stalo, že sa na víkend dobrovoľníci neprihlásili a ani napriek snahe sa nám ich narýchlo nájsť nepodarilo. Veríme, že rozpis služieb na internete nám pomôže zabezpečiť dobrovoľnícku službu spomedzi farníkov na každú sobotu a nedeľu,“ hovorí Milan Petráš, riaditeľ organizácie.

Rozpis dobrovoľníckych služieb je dostupný na farskej webovej stránke www.farapd.sk/charita. V prípade záujmu o dobrovoľnícku službu sa treba ozvať na číslo 0905 951 854.

Alojz Vlčko

Cintoríny v Prievidzi budú mať predĺžené otváracie hodiny

Technické služby mesta Prievidza oznamujú verejnosti osobitné otváracie hodiny pre návštevníkov cintorínov a v predajni Pohrebnej služby s pietnymi predmetmi a kvetmi počas sviatku Všetkých svätých a Pamiatky zosnulých.

Vzhľadom k tomu, že rodiny navštevujú hroby príbuzných už týždeň pred sviatkami a rovnako ešte aj jeden týždeň po sviatkoch, pretože majú spravidla hroby na viacerých miestach, správa cintorína prispôsobila otváracie hodiny, aby v čo najväčšej miere vyhovela návštevníkom pietnych miest.

Počas víkendov cintoríny otvorené do 21:00 h.

Predajňa s pietnymi predmetmi, sviecami, kahancami, živými i umelými kvetmi bude v tomto období okrem pracovných dní od 7:30 do 16:00 mimoriadne otvorená aj počas víkendov. Cintoríny na celom území mesta Prievidza (mestský, Necpalský, Veľká Lehôtka, Malá Lehôtka a Hradec) budú

počas víkendov 23. októbra - 25. októbra; 30. októbra - 1. novembra a 6. novembra - 8. novembra sprístupnené od 7:00 až do 21:00 h.

Možnosť uzavretia nájmov a realizácie platieb

Počas týchto dní a zverejnených mimoriadnych termínov bude správa cintorína v predajni Pohrebnej služby na Mariánskej ul. č. 55 vystavovať záujemcom aj nájomné zmluvy na hrobové a urnové miesta a umožní im realizovať platby (hotovostné aj prostredníctvom platobných kariet) za hrobové a urnové miesta na ďalšie desaťročné obdobie.

Technické služby mesta Prievidza,
redakčne upravené

Banícka omša povzbudila aj cez televízne obrazovky

V nedeľu 20. septembra 2015 o 9:30 sa v Kostole Najsvätejšej Trojice v Prievidzi konala Banícka omša. Prievidžania si na nej spomenuli na živých i zosnulých baníkov z hornej Nitry.

Svätú omšu celebroidal prievidzský dekan Vladimír Slovák a Rozhlas a televízia Slovenska ju vysielala v priamom prenose na Dvojke. Dôstojná slávnosť tak povzbudila nielen veriacich v kostole, ale aj tých, ktorí bohoslužbu sledovali v televízii.

„Dobrý Boh tu, na tomto mieste, stvoril to, čo môžeme dolovať, čo nás môže živiť. A v behu dejín tu, v našom meste, vznikli veľké sídliská, kde sa usadili baníci so svojimi rodinami. Náš krásny kraj pod Kľakom a majestátnym Vtáčnikom, s výhľadom na Bojnický zámok, je pre mnohých z nás domovom práve vďaka bani a práci v nej. Za to všetko chceme ďakovať a vyprosovať Božie požehnanie zvlášť pre všetkých žijúcich baníkov,“ povedala v úvodnom príhovore Katarína Macháčková, primátorka mesta Prievidza. Zdôraznila však, že spoločenstvo veriacich si pri svätej omši spomína aj na všetkých baníkov, ktorých si pri práci v bani Pán povolal do večnosti a spia spánkom pokoja.

Liturgiu svätej omše obohatili Starohorský banícky spevokol Haliar a Školský orchester Základnej ume-

leckej školy Ladislava Stančeka z Prievidze spolu s Miešaným zborom Rozkvet pod dirigentskou taktovkou Jána Glosa. Orchester uviedol dielo hudobného skladateľa Josefa Buchnera pod názvom Banícka omša - časti Kyrie eleison, Gloria, Credo, Sanctus, Benedictus a Agnus Dei, ktoré sú komponované na melodické motívy starých baníckych piesní.

Alojz Vlčko

Blahoželanie

V sobotu 19. septembra popoludní si v piaristickom kostole v Prievidzi svoje „áno“ povedali lídri Spoločenstva Piar Andrej Kmotorka a Zuzana Furjelová. Milí manželia Zuzka a Andrej Kmotorkovci! V mene redaktorov i čitateľov časopisu Bartolomej Vám prajeme, aby Vaša spoločná cesta životom bola cestou s Kristom a za Kristom. Aby - ako to vyjadril aj páter Juraj pri Vašej sobášnej svätej omši - „boli ste odteraz s Kristom skutočne slobodní“. Nech Pán požehnáva Vašu lásku tak, aby ste s ním vstávali, s ním spravovali svoje financie a s ním aj komunikovali. -red-

Foto: Lucia Turčanová

Pomôžte pri správe farskej webstránky

Naša farnosť má aj webovú stránku. Objektívne treba priznať, že nie je veľmi pravidelne napĺňaná aktuálnym obsahom. Preto hľadáme dobrovoľníka, ktorý by sa o stránku staral aktívnejšie a venoval by jej správe viac pozornosti.

Dobrovoľník, ktorý by sa podujal na túto prácu, by mal mať aspoň základné znalosti práce s administratívnym rozhraním webových stránok, ideálne aj priamu skúsenosť. Vítaná pri tejto práci je aj základná znalosť programovacích jazykov a úpravy obrázkov, ako aj primeraný cit pre grafiku.

Samozrejme, ak by ste uvedené nevedeli, no mali by ste o takúto prácu záujem, radi vás zaučíme tak, aby ste prácu zvládali bez problémov.

Kde sa môžete prihlásiť? Stačí poslať e-mail so svojim krátkym predstavením sa na e-mailovú adresu alozj.vlcko@gmail.com.

Alojz Vlčko, člen Farskej pastoračnej rady

Rodina utečencov do farnosti?

6. septembra zaznela z úst Svätého Otca Františka táto zaujímavá výzva: „Vyzývam farnosti, náboženské spoločenstvá, rehole a pútnické miesta v celej Európe... aby prijali jednu rodinu utečencov.“ Dve vatikánske farnosti sa tiež rozhodli, že pôjdu príkladom a spomedzi migrantov, ktorí prídu na taliansky ostrov Lampedusa, vyberú dve rodiny, o ktoré sa budú farníci starať. Poskytnú im byt, zdravotnícke služby Svätej stolice a pokúsia sa nájsť rodičom zamestnanie, aby im vytvorili všetky podmienky na začlenenie do spoločnosti.

Foto: www.whitehouse.gov

V redakcii sme sa rozhodli, že sa na názor opýtame našich prievidzkých farníkov, ktorí chodia na sväté omše i cez týždne. Pristavila som ich s touto anketovou otázkou:

„Čo hovoríte na výzvu pápeža Františka, aby každá farnosť prijala jednu rodinu utečencov?“

Tu sú ich pestré odpovede.

- No nie jednu, ale viac, podľa toho, ktorá farnosť na koľko má. Aj ja ako neveriaca by som sa na to dala.
- V praxi si to neviem predstaviť. Ale jednu rodinu možno čosi naučiť. Je v tom vlastne veľká múdrosť, prijať len jednu rodinu, ale nie tisíc ľudí naraz.
- Myslím, že by sme tú výzvu mali prijať, je to tak správne.
- Mám veľa pokory a strachu, aby som na to vôbec mal názor. Silných rečí tu už bolo dost.
- Kto môže, nech prijme.

- Ja s tým plne súhlasím. Treba mať tú ľudskosť. Pápež je múdry človek.
- Nech charita ubytuje jednu kresťanskú rodinu.
- Ako kresťania - otvorené spoločenstvo - by sme to mali urobiť. Súhlasím.
- Ja sama neviem k tomu zaujať postoj, ale pápeža beriem ako autoritu, takže ak sa k tomu on takto vyjadril, tak som rada.
- Má to logiku a myslím, že sa to dá aj materiálne aj technicky zabezpečiť.
- Deti a ženy ľutujem, ale bojím sa tej islamizácie. Ľudsky áno, napríklad Vietnamci sa prispôsobili, ale hrozí, že sa stratí z Európy kresťanstvo.
- Ja som za, pokiaľ by som vedela, o koho ide. Ak viem, že skutočne potrebujú pomoc, tak áno, ale ak sú to špekulanti, tak tí sa neprispôbia ani tu, tak ako sa tam nedokázali.
- Mohli by ich prijať také farnosti, kde majú veľké budovy a miesto, možno ak by mal niekto veľký dom, kde by ich mohol mať.
- Naša rodina je za, ale uprednostnili by sme kresťanov.
- Teoreticky je to možné, ale prakticky je to nereálne. Oni u nás nechcú byť. 95% chce ísť do Nemecka. Prijatť moslimov - to je tiež nereálne.
- Ak sú to kresťania, prečo nie? Dá sa, jasné. Ale kresťanskú.
- Treba rozlišovať azylantov a ekonomických migrantov. Či je veriaci, či neveriaci, to je jedno. Treba pomôcť, len aby to nebolo, že po dvoch týždňoch sa zoberú do Nemecka, lebo tam zarobia trikrát viac.
- Je to strašne hypotetické, lebo kto by chcel ostať napríklad vo Valaskej Belej?
- Tí, čo potrebujú pomoc, sú ochotní ostať aj na Slovensku, nielen ísť do Nemecka.

Za odpovede ďakuje Zuzana Škrinárová

Foto: Mária Melicherčíková

Vždy som snívala o det'och, ktorým sa budem venovať

Nedávno sa v Bratislave uskutočnil 2. ročník Národného pochodu za život, ktorý sa snažil poukázať na dôležitosť každého jedného ľudského života. Mnohé rodiny ho prišli podporiť svojou účasťou, mnohé rodiny však túto úctu k životu i prakticky žijú. Nepochybne k nim patrí aj rodina Magušinová z Liptovskej Osady. Júlia a Stanislav sú rodičmi trinástich detí. O ich radoostiach a starostiach sme sa porozprávali s mamou Júliou Magušinovou (52).

• **Mat' v dnešnej dobe trinásť detí, to je na Slovensku raritou. Vždy ste snívali o takej veľkej rodine?**

Áno, vždy. Už ako dieťa som bývala rada medzi deťmi, čo mi zostalo, i keď sa zo mňa stalo mladé dievča. Deti boli môj život. Keďže som sa nemohla stať učiteľkou, rozhodla som sa pre povolanie zdravotnej sestry. Snívala som o deťoch, ktorým sa budem venovať, ktoré nedám do škôlky, ale sama sa o ne budem starať. Preto som ani po skončení gymnázia nešla na vysokú školu. Myslela som si, že vysoká škola bude pre mňa zbytočná, keďže budem doma pri deťoch.

• **Kde ste sa zoznámili s vaším manželom?**

V kostole v Partizánskom, kam sme spolu chodili do spevokolu i medzi mládež. Stretávali sme sa najskôr vo väčších skupinách na fare, neskôr v malých spoločenstvách - s kňazom či slobodnými staršími dievčatami.

• **Tiež pochádzate z početných rodín?**

Ja som pochádzala z troch detí, manžel z ôsmich. Na rodinu či výchovu sme však mali rovnaké názory.

• **Jedno, dve, tri deti... Ešte to je možno počet, ktorý dnešná spoločnosť pokladá za „normálny“. Nestretávali ste sa pri neustále sa rozrastajúcej rodine s odrádzaním či začudovanými pohľadmi?**

Ale áno, stretávali. A nielen s tým. Sprewádzal nás dokonca i posmech, a to nielen zo stany cudzích ľudí, ale i príbuzných. Veľakrát nám finančne pomohli úplne cudzí ľudia. Stalo sa mi, že jedna príbuzná, napriek tomu, že žila v dostatku, reagovala na našu prosbu slovami: „Keď máte nezodpovedne deti, tak sa o ne postarajte!“ A pomohla radšej iným.

• **O čo je život s trinástimi deťmi bohatší a o čo možno „chudobnejší“ oproti iným rodinám?**

V dome je veľa detí a piaty rok už aj pracujem. Nemám veľa času venovať sa každému dieťaťu individuálne, rodina má veľa potrieb. Riadime sa heslom „hasí sa to, čo horí“. Verím, že keď tu Pán Boh je a vidí naše úsilie, doplní to, čo chýba.

Malé deti sa niekedy pýtajú, prečo je nás tak veľa, prečo nemáme pekný dom, izby... Ale staršie deti už vidia, že je dobré mať súrodencov, mať sa o koho oprieť, pomôcť si, poradiť. Aj mne dobre padlo, keď ma počas absolvovania vzdelávania v Bratislave jeden syn čakal na stanici, druhý so mnou cestoval, tretí ma povodil po meste... Deti susedov sa chodia hrať k nám, pretože doma sa nemajú s kým.

Niekedy máme finančné problémy, je ťažké „prežiť“, ale deti sa snažia nájsť si brigády a tak si pomôcť,

prípadne nám pomôžu iní. Ale dote-
raz sa vždy našlo riešenie, Pán Boh
nám vždy pomohol.

• **Ako vyzerajú rodinné oslavy
v takej početnej rodine? Zvyknete
sa navštevovať?**

Na veľké oslavy nemáme priestory
ani prostriedky. Väčšinou sa stretá-
vame iba my, prípadne staré mamy
či krstní rodičia detí (napr. keď idú
na 1. sväté prijímanie).

• **Kým boli deti menšie, nemávali
ste problém s prepravou mimo
miesta, kde žijete?**

V minulosti, kým ešte neboli predpí-
sané sedačky, sme častejšie cestov-
vali k rodičom do Partizánskeho. Na
svadbu mojej sestry pred pätnástimi
rokmi sme šli autom s desiatimi
deťmi, podobne aj na výlety do
okolia. Teraz je to už horšie. Nemô-
žeme ísť všetci, preto zostávame
doma.

• **Pracujete ako novorodenecká ses-
tra, dokonca ste si popri deťoch
dorobili i vysokú školu. Ako ste to
zvládali?**

Na materskej dovolenke som bola
24 rokov. Školu som si začala robiť
v roku 2005, o rok neskôr sa narodil
posledný syn Jožko. Učila som sa

všade. Večer v posteli (starší sa mi
tak v dobrom smiali, že „mama sa
učí“, keď som nad tým skôr drien-
la, ako sa učila), v pôrodnici,
v čakárni u lekárov, v autobuse -
alebo keď mi už priháralo pred
skúškou, tak skoro ráno.

• **Čím je pre vás práca novorode-
neckej sestry zaujímavá?**

Do práce som nastúpila kvôli nedos-
tatu financií, keď mal Jožko štyri
roky. Keďže som sa po celý život
starala o bábätká, bežná starostli-
vosť o ne mi nerobí problém. Rada
pracujem aj s matkami, prežila som
to, čo prežívajú ony. Práca je pre
mňa určitou zmenou, vyventilova-
ním hlavy od domácich starostí - ale
niekedy by som bola radšej doma
a naplno sa venovala rodine.

• **Čo je pre vás najväčšou posilou na
životnej ceste?**

Posilou na životnej ceste je pre mňa
určite Boh, hoci v ťažkých situá-
ciách vidím, aká je moja viera sla-
bá. Oporou je mi aj manžel a nie-
kedy ma veľmi povzbudia deti.

Za rozhovor ďakuje Petra Humajová

Foto: archív rodiny Magušinovej

Jožko, Mirko, Silvia, Alžbeta, Veronika a Júlia, Dávid, Zuzka, Anička, Paľko, Michal, Janko,
Mária a jej syn Patrik + rodičia

Sila slabých vo viere

Čo je svetu slabé, vyvolil si Boh... (1 Kor 1,27)

Vo viacerých prípadoch je Biblia knihou paradoxov. Jedným z nich je aj otázka sily a slabosti človeka. *Slovník biblickej teológie* nám na jednej strane približuje slabosť prítomnú v chorobe, chudobe, slabosť dieťaťa či telesnosti; a na druhej strane poukazuje na Boha, ktorý ju svojou prítomnosťou premieňa vo svoju vlastnú silu. V našich slabostiach nachádza Boh svoje oslávenie.

Choroba pôsobiaca slabosť a nemo-húcnosť. Prípadne chudoba zahŕňajúca v sebe každú nepriazeň či neprajnosť. Alebo status dieťaťa slabého a prirodzene nedokonalého. To sú oblasti a stavy, ktoré pokiaľ naplnia Božia prítomnosť Ducha Svätého pod vedením Božieho slova, môžu byť a aj sa stávajú svedectvom sily. Nie však človeka, ale Boha. O telesnosti, ktorá predstavuje krehkosť stvorenia, píše prorok Izaiáš tieto slová: „Každé telo je ako tráva...“ a potom pokračuje: „...ale slovo nášho Boha trvá naveky.“ (Iz 40,6 n).

Keď už človek nemôže celkom nič, zasiahne Boh - a to tak, aby bolo zjavné, že konal on sám.

Príklad starozákonných postáv

Už osudy veľkých starozákonných postáv - Mojžiša, Samuela, Dávida, Jeremiáša alebo Daniela a mnohých iných, Bohom vyvolených - hovoria, čo sa neskôr plne zjaví v pokore Služobníka. Boh svoju slávu nachádza v povýšení Služobníka, ktorý sa - odmietaný spoločnosťou - nechce brániť svojimi vlastnými silami a očakáva spásu iba od Boha. Boh zjavuje svoju slávu v plnosti v zmŕtvychvstaní ukrižovaného Ježiša: kázanie tohto tajomstva tvorí najvlastnejšie poslanstvo o Božej moci (1 Kor 1,18). Tu je podstata slov napísaných apoštolom Pavlom: „...čo je svetu slabé, vyvolil si Boh, aby zahanbil silných...“ (1 Kor 1,27).

Mojžiš, vedomý si svojej slabosti, najpokornejší z ľudí (Ex 4,10-13; Nm 12,3), stáva sa - vedený Bohom - nástrojom oslobodenia Izraela z otroctva mocného faraóna, a tiež prorokom, akému sa nik nevyrovná (Dt 34,10 nn). Samuel už ako malý chlapec v chráme začuje slovo Pánovo a potom ho smelo hlása (1 Sam 1-3). Dávid, ryšavý mladý pastier, najskôr dostáva prednosť pred svojimi staršími bratmi a potom s prakom a piatimi kameňkami poráža Go-

liáša, „bojovníka od mladosti“ (1 Sam 17,33). A to len preto, že Jahve si ho vyvolil a on ide v jeho mene. Jeremiáš, neschopný hovoriť (Jer 1,6-10.18n), na Boží príkaz ide a hlása, aj keď má z toho samé problémy. Mladík Daniel je vďaka Božiemu slovu múdrejší ako starší Izraela a zachráni nevinnú Zuzanu (Dan 13, 44-50).

Sila daná s cieľom

Táto sila sa dáva vo viere v Boha, v Božie vyvolenie a Božie slovo. Je však slabému daná s určitým cieľom. Ak Boh robí človeka silným, tak preto, aby človek vyplnil jeho vôľu a uskutočňoval jeho zámer (Ž 41,10; 2 Kor 13,8). Nasmerovanie tejto sily slúži na uskutočnenie práva a spravodlivosti. Spomínané starozákonné postavy a udalosti sú veľkým proroktvom

a obrazom víťazstva Božieho Syna, Ježiša Krista.

Emanuel, Boh s nami, nastoľuje kráľovstvo práva a spravodlivosti (Iz 9,1-6). Chorý je uzdravený, chudobnému sa navracia dôstojnosť a dovte-dy nepovšimnuté dieťa je zrazu postavené do stredu pozornosti. On je ten, ktorý „mocnárov zosadil z trónov a povýšil ponižovaných“ (Lk 1,52).

Slová Máriinho chválospevu (*Magnifikat*) vo svojom plnom znení (Lk 1,46-55) zrkadlia kresťanskú poniženosť, ktorá sa však neobmedzuje len na pocit slabosti tvora alebo hriešnika, ale súčasne si uvedomuje silu, ktorá celkom pochádza z Boha. Aby sa v našej slabosti mohla zjaviť Božia sila, žiada sa v pokore uznať svoj stav, nechať sa ním objasniť ako dieťa, dôverovať mu a nasledovať ho.

Nevystačíme si sami

Boží nepriateľ sa nás snaží presvedčiť o tom, že si vystačíme sami a nepotrebujeme milosrdenstvo - ani Božie, ani ľudské. Človek uzná-

vajúci vlastnú slabosť je vyvedený z tohto falošného pocitu sebestačnosti, priťahuje Božie milosrdenstvo a Božiu moc. Tu sa utvára priestor pre požehnanie v slabosti. Takto to píše v jednej zo svojich kníh páter Vojtěch Kodet.

Bohom vyvolený národ, ktorý bol vďaka Bohu silný a len vďaka nemu víťazil, v istom čase zabudol na pôvodcu víťazstiev, sám si ich privlastnil a robil sa nezávislým od toho, od ktorého všetko prijal. A táto pýcha striehne na každého človeka. Preto aj nám patria slová: „*Chráň sa povedať: moja sila a moc môjho ramena mi získali túto vládu.*“ (Dt 8,17).

Pán má záľubu v ľuďoch skromného zovňajšku, ale spoľahlivých v srdci (1 Sam 16,7). Chce konať so stále skromnejšími ľudskými prostriedkami. Povedal Pavlovi toto: „*Stačí ti moja milosť: lebo moja sila sa rozvíja v slabosti.*“ (2 Kor 12,9). Keď už človek nemôže celkom nič, zasiahne Boh (Iz 41, 12nn) - a to tak, aby bolo zjavné, že konal on sám.

Foto: Mária Melicherčíková

Musíš byť silný

Miro má 42 rokov a stará sa o dve deti sám. Bývalá žena mu na deti neplatí a on má na krku súd. Takto si svoj život nepredstavoval. Užil si už veru všeličo. Od hroznej chudoby, hladu, krívd, šikany a ponižovania až po bitky. Stále si opakoval: „Musíš byť silný!“

Od rodičov zdrhol hneď, ako sa dalo a začal makat'. Na seba a pre seba. Lucia bola bútlavou víbrou a bola pri ňom vždy, keď potreboval. Začalo sa mu darit', kúpil malý domček a s Luciou si zariadili hniezdočko lásky. Ona síce chcela veľa a hneď, ale Miro vedel tvrdo pracovať (aj po nociach) a stíhal pokryť nároky svojej drahej. Zanedlho mu porodila dcérku krásnu ako sen. Dali jej meno po Mirovej mamičke - Anna.

S Luciou sa aj zobrali, no on bol často a dlho preč. Nebolo to s ňou vždy ľahké. Doma neobsedela, chýbala jej spoločnosť - hlavne iných mužov - a spolu s alkoholom to bolo neodo-

lateľným lákadlom. „Musíš byť silný...“,“ znelo mu v hlave.

Po niekoľkých ťažkých rokoch, keď sa už zdalo, že je lepšie, prišiel na svet syn Mirko. Domácnosť sa nano-vo rozžiarila a Miro sa pustil s ešte väčšou chuťou do práce. V hlave mu stále sedel výstražný trojuholník z detstva. „Toto nikdy nedopustím - aby moje deti strádali. Budú mať, čo chcú, nikdy nebudú trpieť. Musíš byť silný!“ opakoval si dokola.

Ubehlo pár rokov a on zostal sám.

Anka už má pätnásť, Mirko šesť. Rozvedený, unavený a sklamaný. Hlavne zo seba. Ani nestihol postrehnúť, kedy sa Anka zmenila. Zrazu bola hnev-livá, smutná, ale i dosť tvrdá. Netušil, že chodí poza školu. Nevedel ani to, s kým trávi svoj čas. Ved' sa doma skoro nestretali. Večer, keď sa unavený vracal z práce, Anka sa o Mirka už dávno postarala a pozerala vo svojej izbe telku. Na stole si vždy našiel odkaz, čo treba kúpiť a sumu, ktorá je na to potrebná.

„Nič im predsa nechýbalo, tak ako sa toto mohlo stať?“ rozmýšľal.

Pred očami na papieri rozlietané písmená - obvinenie z vlámania a krádeže, vedenie vozidla pod vplyvom alkoholu... Predvolanie na súd, návrh na umiestnenie v diagnostickom zariadení...

Ako sa len toto mohlo stať? Kedy? „Musíš byť silný...“

Mária Melicherčíková

Slabosť demokracie

Demokratická forma vlády je len jednou z odpovedí na otázku, kto a ako bude vládnuť. Najbližšia k ideálu neobmedzenej slobody jednotlivca, ale zďaleka nie bez chýb.

Politickí filozofi vymysleli rozprávkovo o spoločenskej zmluve, aby zdôvodnili, prečo má vôbec niečo také ako štát existovať. Na počiatku sveta boli len slobodní jednotlivci, ktorí žili v neustálom nebezpečenstve, strachu o svoj život. Preto títo slobodní jednotlivci uzavreli medzi sebou zmluvu - vzdali sa časti svojej slobody v prospech autority, ktorá im výmenou poskytne bezpečnejší život. Vznikol štát.

Len kto bude tú autoritu vykonávať? No predsa samotní slobodní jednotlivci, teraz už obmedzení spoločenskou zmluvou. A tak vznikla demokracia.

Dnešné demokracie sú všetky zastupiteľské. A tu vzniká otázka, ako si má ľud svojich zástupcov vybrať. Každý volebný systém sa iba približuje ideálu naozajstného zastúpenia. Čarovanie s obvody, algoritmy matematikov, nič nepomáha. A keby aj vymysleli spravodlivý systém, výber zlyháva na strane samotných voličov. Koho ľudia volia? Toho, koho poznajú. A koho poznajú? Celebrity zo šoubiznisu, športovcov a povolania profesionálne „páchajúce“ dobro na mnohých ľuďoch, ako sú napríklad lekári.

Ale sú lekári, hokejisti a herci dobrými poslancami? Zvyčajne nie.

Je jasné, že rozhodnúť musí väčšina. Ale vyspelosť spoločnosti sa

meria podľa toho, ako sa správa k menšinám - či sa ich snaží programovo potláčať, alebo im dovoľí voľne dýchať a umožní im aj podiel na správe spoločnosti. Zvyčajne nedovoľí.

Viaceri pozorovatelia našej spoločnosti tvrdia, že západné demokracie smerujú od demokracie k ochlokracii - vláde spodiny. Pred voľbami sa porobia výskumy verejnej mienky a podľa nich sa kampane nastavujú aj marketingovo - témami.

Potom sa demokratické voľby menia na preteky v rozdávaní zo spoločného, na kupovanie si skupín voličov (načasovanie vládných sociálnych balíčkov nie je náhodné). Nikto nepovie nič nepríjemné, hoci je to aj pravdivé.

Nášťastie, na tento trend nereagujú všetky politické strany, ale i tak je hrozivý. Takéto nadbiehanie náladám voličov ochromuje akcieschopnosť vlády v čase krízy.

Keď táto jedným okom pozoruje prieskumy verejnej mienky, ťažko jej je zaujať nepopulárne stanovisko - napríklad že mestské dane za byty sú ukrutne nízke. Fakt je, že sú. Ktorý politik v demokracii to ale povie nahlas? Iba ten, ktorý nechce viac kandidovať.

Ivan Rončák

Utrpenie nielen berie

Pre mňa bola chorou „odjakživa“. Sklerózu multiplex jej diagnostikovali v tridsiatich troch rokoch - vtedy som ešte ani nebola na svete. Pamätám si ju najskôr v relatívne dobrom stave. Potom zachytávajúcu sa pri čoraz namáhavejšej chôdzi rukami. Následne osem rokov ležiacu. Trpiacu. Ale nikdy nie zúfalú.

Najmladšia sestra mojej starej mamy, teta Marienka, ako sme ju všetci volali, bola výnimočnou osobnosťou. Veselou kopou plnou smiechu, radosti a lásky. Človek sa s ňou nikdy nenudil - a vždy k nej chodil rád.

Život pre iných

Pozrúc sa očami tohto sveta - teta Marienka veľmi nemala čo dať. Nikdy sa nevydala. Povolanie zdravotnej sestry už pre chorobu nemohla vykonávať. V posledné roky sa dokonca nedokázala ani sama najesť, prepnúť si inú televíziu staniciu či večer zhasnúť svetlo. Nemohla robiť absolútne nič. A predsa mala ľudí vždy plný dom... Nie z povinnosti, preto, že by sa museli o ňu starať. Z lásky, ktorú ona dokázala bezpodmienečne dať.

„Často som k nej prichádzala zronená, plná vlastných problémov, ľutujúca, ako je na tom ona,“ spomína jedna z jej priateľiek. „No odchádzala som vždy plná energie. Nevieť, ako to robila.“ Vzápätí dodáva: „Ani jeden, jediný raz som ju nepočula sa na svoju chorobu sťažovať. Práve naopak, potešovala iných. Keď rovnakú diagnózu stanovili jednej jej známej, vravievala: ‚Pod', ideme jej zavolať. Isto jej je teraz ťažko.‘ Že je ťažko jej samej, to nikdy nepovedala.“

Modlitba

Keď už teta Marienka nemohla robiť iné, jej služba sa zúžila na jediné - veľa sa modlila. No nielen že sa modlila, ale aj problémy iných brala ako svoje. „No, koľko to ešte máme skúšok?“ pýtala sa ma často počas môjho

vysokoškolského štúdia. Nie „koľko máš“, ale „koľko máme“.

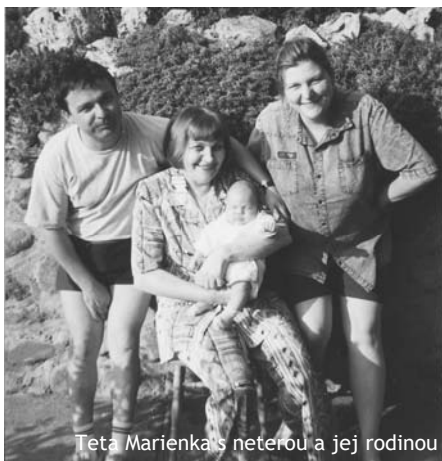
Cudzie utrpenie vždy vnímala ako svoje a aj ho ako svoje brala. Myslím, že dávno pochopila význam slov, ktoré jej kedysi adresoval básnik Milan Rúfus: „Kto sa v utrpení naučí žiť, zistí, že utrpenie nielen berie, ale aj nesmieme veľa dávať.“

Smrť

V roku 2007, po ôsmich rokoch strávených v nehybnosti na lôžku, nás teta Marienka navždy opustila. Na jej pohreb neprišla iba najbližšia rodina a nejakí tí známi, ktorí si ju ešte z „dávnych čias“ pamätali... Ale objavilo sa obrovské množstvo ľudí, približujúce sa podľa odhadov počtu osemsto.

Kde sa všetci títo ľudia vzali? Čo také vzácné im dávala táto roky ležiaca žena, keď na ňu nezabudli? Navonok síce bezmocná, no vnútorne stále silná, plná lásky, ktorú dokázala rozdávať bez miery... Asi práve v tom spočívalo tajomstvo jej úspechu.

Petra Humajová

Teta Marienka s neterou a jej rodinou

Za dobrotu na žobrotu

Do redakcie nám prišiel postreh čitateľky pani Viery, v ktorom opisuje svoj zážitok z čakania na spoveď vo farskom Kostole sv. Bartolomeja. Príspevok je redakčne upravený a krátený.

„V letných mesiacoch som bola dosť pracovne vyťažená, a tak som sa sv. omši zúčastňovala mimo našej farnosti. V prvý septembrový piatok som išla na omšu o 12.00 do prievidského farského kostola. Keďže som ešte mala ďalšie obchodné stretnutia poobede, vyhovovalo mi, že sa naobedujem a pôjdem tu aj na spoveď.

V chráme som sa však stala svedkom priam neskutočného sváru. Pripadala som si ako vo sne. Čo sa vlastne stalo?

Predtým, ako prišli kňazi spovedať, sa pred spovednicami už vytvoril rad čakajúcich, ktorý sa pri vstupe do kostola rozdelil na dva. Keď do kostola prišiel pán dekan, oznámil čakajúcim ľuďom, že pravá strana bude musieť asi pol hodinu počkať na pána kaplána, pretože išiel pochovávať.

Po tom, čo pán dekan vstúpil do spovednice, spustil sa pred ňou priam neskutočný krik. Ženy stojace v pravom rade začali kričať, že ony boli v kostole skôr než tie na ľavej strane a keby boli vedeli, že sa na ich strane nebude spovedať hneď, určite by si boli stali do ľavého radu. Ohriakla som ten dav, že či veď, kde sa práve nachádzajú a či je

nejaký problém s tým, že sa budeme sa striedať. Dostalo sa mi však len nemilých slov a jedna pani - riadne nabrúsená - mi odvrkla, že sem na spoveď nepôjde, nech ide ďalšia.

Toto vykrikovanie žien v chráme bolo pre mňa šokom. Zrazu som pochopila, že žijeme ozaj v uponáhľanej dobe. Dokonca aj dôchodkyne sa niekam ponáhľali a nevrlo na seba hľadeli. Mnohé ženy, ktoré sa modlili v laviciach, otáčali hlavy k tým, ktoré zabudli, že sú v Božom stánku a že človek pred spoveďou má v prvom rade skloniť hlavu a v pokore sa postaviť pred Boha.“

Záver zámerne nechávam na vás - čitateľoch. Zaujala ma však aj diskusia u nás, v redakcii, či a v akej forme tento postreh zverejniť. V časopise Bartolomej pôsobím už dlhé roky a trefných kritických príspevkov sme tu doteraz mali veru málo. Až sa mi zdalo, že tu všetko funguje ako hodinky. Vieme však, že to, žiaľ, nie je vždy tak...

Mária Melicherčíková

Zaujalo Vás niečo v našom každodennom kresťanskom živote? Máte záujem podeliť sa so svojimi zážitkami či životnými skúsenosťami s ostatnými čitateľmi časopisu Bartolomej? Napíšte nám.

Na Vaše príspevky sa tešíme na adrese: bartolomej@farapd.sk.

Nemám peniaze - nemám nič?

Na nemenovanom nemocničnom oddelení bolo rušno. Vizita, vyšetrenia, prijímania a odchody pacientov... ako na páse. Nové pacientky si s úzkosťou v očiach líhali na nemocničné postele v očakávaní, akú diagnózu im zistia. Tie, ktoré ukončili hospitalizáciu, sa lúčili so spolupacientkami na izbách. Navzájom si priali jediné: zdravie, zdravie, zdravie.

Na jednej takejto posteli sedela nová pacientka - žena stredného veku. Hneď si ju všimla aj návštevníčka, ktorá prišla s dvoma zákuskami v balíčku pozrieť svoju známu. Tú však čakalo gastro vyšetrenie, a tak zákusky zostali v návštevníckiných rukách len ako nepotrebná dekorácia, ktorú ponesie naspäť domov. Celkom si na ne robila chuť! Vtom do izby rázne vstúpila sestrička. Zamierila rovno k novej pacientke. Bez toho, aby ju oslovila, spustila: „**Počúvajte, oblečiete si župan a pôjdete hneď na EKG!**“

Pacientka - keďže nemala žiaden župan - skĺzla dolu z postele a na nohy si nastokla zimné topánky. Tie už veru dávno stratili svoj tvar, farbu i značku... Jar bola v plnom prúde, a tak na jej nohách pôsobili len ako akási nevкусná, ošumelá rekvizita. Pravdupovediac, papučky to naozaj neboli.

„**To čo si obúvate?**“ zvýšila hlas sestra. „**Snáď mi tu nechcete chodiť v týchto bagančiach? A župan? Ten tiež nemáte, však? To sú pomery,**“ hundrala nahnevane a vôbec jej nevadilo, že svedkami tohto neprijemného výstupu sú všetci návštevníci i ostatné pacientky.

„**Nestihla som si nič vziať so sebou,**“ ticho hlesla pacientka na svoju obranu.

No sestrin nie práve empatický komentár k bez-županovej a bez-papučkovej pacientke pokračoval: „**Aby som teraz išla do práce**

zháňať nejaký župan... Nemám dost' inej roboty, ako obsluhovať takého... chudery!“ dopapulovala namosúrene. Pacientka sklonila hlavu a zahanbene ju nasledovala.

Pri dverách sa sestrička ako na povel zastavila. Vyčarila strojený úsmev a milo sa spýtala panej na krajnej posteli: „Pani inžinierová, tak ako, injekcie zabrali?“

Pani inžinierová veľavravne zažmurkala jedným okom na vysmiatu sestričku a odpovedala: „**Zabrali!**“

No sestra ako sa usmiala, tak sa aj „odosmiala“. Ako generál vypochoďovala z izby v závese s ustráchanou pacientkou, ktorá za ňou neobratne šúchala veľkými topánkami.

Návštevníčka so zákuskami, ktorá túto tragikomédiu sledovala, zostala na chvíľu stáť ako obarená. Zvyšok osadenstva sa takisto preberal z mrákot a aby reč nestála, pokračoval v začatých vzájomných rozhovoroch. Akoby sa nič nestalo...

No naozaj sa nič nestalo? Nie každý má šťastie v živote... Táto pacientka ho očividne mala menej. Návštevníčka si začala vyčítať, že nepovedala pár slov na jej obranu. Nie každý deň na pracovisku je ten naj, no pacient je v prvom rade človekom s menom za každých okolností. Dať mu takto najavo, akou je bezvýznamnou nulou, sa jej zdalo byť kruté a nenáležité.

Čas návštev sa pomaly chýlil ku koncu. Návštevníčka už stála pred nemocničným výťahom, keď si všimla

spomínanú pacientku. Dívala sa von spoza nemocničného okna a usedavo plakala. Vo vyblednutej nemocničnej košeli bez župana a vo veľkých topánkach pôsobila ako stratený vrabček, ktorý vypadol z hniezda do veľkého, tvrdého sveta. A tak návštevníčka nechala výt'ah výt'ahom, podišla k pacientke a jemne ju chytila za rameno: „Pani, nič si z toho nerobte... Sestrička vám to mohla aj inak povedať. Vezmite si teda aspoň tieto zákusky a oslad'te si život!“

„Ale ja nemám peniaze,“ zahanbene sa ospravedlňovala pacientka.

„No veď ja vám nič nepredávam, ale dávam! A to je rozdiel,“ usmiala sa návštevníčka a nasilu jej vtisla zákusky do rúk.

„Ďakujem vám,“ povedala pacientka. Jednou rukou chytila zákusky a druhou si utierala slzy z líc.

„Majte sa pekne a neplačte!“ povedala návštevníčka a znovu zamierila k výt'ahu.

Naposledy sa otočila, zakývala neznámej žene, vstúpila doň a cez štrbinu zatvárajúcich sa výt'ahových dverí zazrela, ako pacientka nesmeľo odbaľuje poDARované zákusky.

PS: Človek je vždy ČLOVEKOM - nech je kdekoľvek. Aj vtedy, keď nemá župan, titul a na nohách má obuté staré topánky.

Veronika Hoffmanová

Milí čitatelia časopisu Bartolomej!

Dovoľte nám, aby sme Vás pozvali do predajne Benedetto pod piaristickým kostolom. Ponúkame Vám tu množstvo tovaru určeného farnostiam, kňazom, ale aj širokej verejnosti: lahodné omšové vína, hostie, liturgické predmety, zaujímavú literatúru - či už odbornú, alebo niečo na uvoľnenie, modlitebné knižky, Biblie, náučné i motivačné knihy. Z devocionálií máme veľký výber križov, sošiek, ružencov, oltárne sviece, ale i sviece pre potešenie a množstvo iného tovaru, ktorý si môžete pozrieť u nás na predajni, alebo na našej internetovej stránke: www.benedetto.sk.

Každý, kto príde s najnovším vydaním časopisu Bartolomej, si môže uplatniť 10 % zľavu na nákup tovaru v našej predajni.

Naším heslom je: „Vaša spokojnosť je naším cieľom.“
Tešíme sa na Vás!

BENEDETTO

Múdry sa učí na chybách druhého

Kto z nás by si nepamätal na krátke „rozprávky o zvieratkách“ s poučným záverom? Možno len mnohí z nás už zabudli, že to v skutočnosti neboli rozprávky, ale bájky. Bájkami sa totiž v literárnej vede nazývajú krátke príbehy, kde sa zvieratá, rastliny alebo iné neživé predmety stávajú nositeľmi nelichotivých ľudských vlastností.

K známym autorom, vysmievajúcim sa originálnym spôsobom bájky z ľudských slabostí, patrí aj francúzsky spisovateľ Jean de La Fontaine. Priznám sa, kým sa mi do rúk nedostala kniha jeho Bájak z vydavateľstva Viktoria Print, považovala som dovtedy za najvydarejšie dielo tohto druhu Ezopove bájky.

Čím ma teda La Fontaine Bájky zaujali? Predovšetkým nádhernými ilustráciami od Philippe Salembiera. Ale tiež formátom, ktorý na rozdiel od Ezopových bájak nie je schematický v zmysle jedna bájka na jednej až dvoch stranách. Práve naopak, La Fontaineho Bájky vytvárajú dojem, že text v nich je s ilustráciami rovnocenný. Pre detského čitateľa je to dôležitá vec. Všetci si určite radi spomenieme na čaro farebných obrázkov v knihách z detských čias. Znamenali pre nás často oveľa viac ako text. Na druhej strane, bez textu by nemali zmysel, a tak nás „nútili“ pustiť sa so záujmom do čítania.

Bájka ako žáner má významný vplyv na formovanie dieťaťa a budovanie jeho charakteru. Pomáha mu rozvíjať myslenie, pochopiť dôsledok negatívnych vlastností človeka,

a tak ho jednoduchým príkladom vedie k pochopeniu toho, čo je správne a čo nie je.

Deti sa nezmenili a princíp ich poznávania sveta cez slovo a obrazy tiež nie. Zmenili sa len ponúkané knihy (žiaľ, v porovnaní s inými médiami aj samotná kniha je už „na ústupe“).

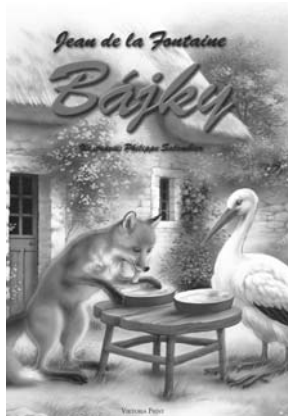
Objavujú sa v nich často priam stupídne obrázky a niekedy ešte nezmyslupnejší text.

Verím, že rodičia si pri spomenutom knižnom titule spolu s deťmi mladšieho i staršieho veku radi zaspomínajú na staré dobré časy, keď krása obrázkov v knihách vzbudzovala túžbu po čítaní a poznávaní a slovo bolo nositeľom múdrosti. Dieťa si totiž veľmi vybrať

nemôže a ani nevie, ale rodič má vždy viac možností, ako vplyvať na dieťa a čo mu ponúknuť. Či televíziu, internet, mobil, alebo radšej dobrú knihu.

Nepodľahnime ako rodičia slabosti siahnuť po tom, čo je pre nás najpohodlnejšie a najdostupnejšie. Ani sa nenechajme priveľmi ovplyvniť deťmi tým, čo je vraj „in“. No napokon, najpresvedčivejší je vlastný príklad. Čítať spolu s deťmi je predsa krásne a určite aj zábavné.

Elena Blašková

Bájka ako žáner má významný vplyv na formovanie dieťaťa a budovanie jeho charakteru.

Najslabšia z rodiny svätcov

Príbeh zabudnutej Leónie Martinovej

Hádám niet veriaceho, ktorý by nepoznal učiteľku Cirkvi - svätú Terezku z Lisieux, ktorej sviatok slávime 1. októbra. 18. októbra počas Synody o rodine Svätý Otec František vyhlási za svätých aj jej rodičov, Zéliu a Louisa Martinovcov.

Dve najstaršie dcéry tejto rodiny, Paulína a Mária, i dve najmladšie, Celina a Terézia, boli šikovné a múdre a neskôr sa stali vzornými karmelitánkami. Prostredná Leónia však dlho bola akoby čiernou ovcou rodiny. Od malička chorľavá, málo chápavá, nemotorná a citovo nevyrovnaná. Hoci aj ona už v trinástich rokoch vyjadrila túžbu stať sa rehoľnou sestrou, dokázala ju naplniť až o dvadsaťdva rokov neskôr, a to až po troch neúspešných vstupoch do kláštora. Nikto by nepredpokladal, že svoje najväčšie slabosti premení na perly udivujúcej krásy. Podme teda objavovať tajomstvá tejto pokornej a vytrvalej ženy.

Leónia ako 32-ročná

Nezvládnuteľné dieťa

Leónia sa narodila v roku 1863 a dlho sa pohybovala medzi životom a smrťou. Zápasila tiež s veľmi ťažkým ekzémom. Po čase sa jej stabilizovalo zdravie - nie však emócie. Mávala záchvaty zlosti, pri hre bývala hrubá, duševne málo napredovala. Mama, ktorá vynakladala všetko úsilie na jej výchovu, o nej píše: „To úbohé dieťa mi robí starosti, má veľmi neovládateľnú povahu a mentálne je nedostatočne rozvinutá.“ Tieto vlastnosti jej neskôr znemožňovali výchovu v internátnej kláštornej škole. Trikrát ju z nej vylúčili. Ona sama neskôr píše:

„...moje detstvo a mladosť boli jedno veľké utrpenie a samá skúška.“

Mamina viera však bola obdivuhodná: „Len Boh ju môže zmeniť. A som si istá, že to urobí.“

Premena sa po mnohých modlitbách naozaj udiala, keď rodina vyriešila

skrytý problém. Zélia bola totiž veľmi zaneprázdnená podnikom s čipkami, starost'ou o dom a vyčerpaná rakovinou prsníka, a tak prijala na pomoc do domácnosti mladú slúžku. Tá si však vlastné komplexy riešila tak, že potajomky šikanovala a zneužívala Leóniu. Vydesená a bezmocná dievčina mlčky trpela. Po odhalení celého problému začala robiť veľké pokroky a jej dôvernosť voči matke narastala. Stala sa z nej pôvabná mladá dáma. No vtedy do života rodiny vstúpila veľká tragédia: Zélia podľahla rakovine. V tom čase mala Terezka štyri roky a Leónia štrnásť, bola teda dospievajúcim dievčaťom.

Malé sestry Terezka a Celina si za svoje adoptívne mamičky zvolili dve najstaršie, Máriu a Paulínu. Obe dvojice zdieľali izbu aj spoločné dievčenské tajomstvá. A čo Leónia? Opäť zostala so svojím prežívaním sama. Už vtedy však u nej bolo možné spozorovať veľkú dobrotu srdca. Leónia akoby prijala posledné miesto v rodine a nežne, veľkodušne a srdečne milovala všetky svoje sestry, zvlášť Terezku.

Neúspešná rehoľníčka

Ako 23-ročná vstúpila Leónia ku klárikám, no onedlho musela odísť. Jej krehké zdravie nevydržalo prísťnosť kláštorného života. Tento neúspech bol pre ňu veľkým pokorením, Paulína však otáznik nad jej povoláním vidí optimisticky: „Je nemožné, aby Boh nenašiel miestečko vo svojej záhrade pre túto pokornú fialku.“

O necelý rok vstúpila Leónia do Kláštora Navštívenia v Caen, ale zdravie ju opäť zradilo a musela sa vrátiť domov. Navštevovala chorých a chudobných, sestry v Karmeli a

nosťou a pokojnou radosťou. Rehoľu považovala za predsieň neba. Naša Boha v sebe, vo svojej zranenosti - a jej jedinou túžbou bolo robiť mu radosť. Vytrvalo pracovala na svojich slabostiach a pokojne prijímala všetky napomenutia. Svojím radosným duchom neraz oživila rekreáciu. Veľmi prosila sestry v Karmeli o modlitby, aby vytrvala.

Keď svet objavil Terezku a pripravoval sa proces jej blahorečenia a svätorečenia, obetavo sa vložila do svedčenia a vysvetľovania Terezkinej náuky. Dejiny duše aj listy od nej veľakrát premeditovala. Keď

Jej cieľom bolo stať sa svätou, a to prostredníctvom láskavosti, radosti, pokory a jednoduchosti.

Naša Boha v sebe, vo svojej zranenosti a jej jedinou túžbou bolo robiť mu radosť.

vykonávala domáce práce. Sestrám nezávidela. Dobre poznala svoje nedostatky a dôverovala v Božiu premieňajúcu milosť. Doopatrovala ťažko chorého otca a po jeho smrti, už ako 30-ročná, prežila tretí vstup aj odchod z kláštora Navštívenia.

Predstavené v tej dobe mali len málo pochopenia pre slabosti a potreby mladých sestier a Leónia ani v dospelosti nebola intelektuálne či fyzicky zdatná. Počas týchto rokov však urobila obrovské pokroky v pokore a dôvere v Boha a stala sa z nej prvá horlivá žiačka Terezkinej malej cesty.

Verná žiačka svätej sestry

Boží čas sa naplnil až po smrti Terezy, kedy nastali ťlavy v doteraz veľmi prísnych pravidlách. Leónii sa konečne podarilo definitívne vstúpiť do Kláštora Navštívenia v Caen. V roku 1900 zložila sľuby a prijala meno Františka-Terézia. Mala vtedy 36 rokov. Leónia prekypovala vdáč-

však v roku 1925 Terezku vyhlásili za svätú, všetci spomínali jej tri sestry karmelitanky, no o vtedy 62-ročnej Leónii nepadla ani zmienka. Akoby vôbec neexistovala. Ale Leóniu to nemrzelo. Nadalej žila jednoduchým a skrytým životom v láske aj v každodenných a najpokornejších činnostiach. Nikdy nemala v kláštore nijakú vyššiu funkciu, bola len pomocníčkou. Jej cieľom bolo stať sa svätou, a to prostredníctvom láskavosti, radosti, pokory a jednoduchosti. Tieto vlastnosti si osvojila od svätých zakladateľov rádu Františka Saleského a Jany Františky de Chantal. Tvrdohlavosť sa jej tiež napokon stala prínosom, lebo po každom neúspechu dokázala začať vždy odznova.

Patrónka zranených

Leónia zomrela v roku 1941 vo veku 78 rokov. Do kláštora začali časom prúdiť listy z celého sveta s prosbami o jej príhovor. Jej hrob sa tiež

stal útočiskom mnohých ľudí, najmä rodičov utrápených kvôli výchove svojich detí, rodín v kríze či mladých ľudí hľadajúcich svoje povolanie. Prichádzalo tiež množstvo dakovníkových listov.

2. júla 2015 prebehlo otvorenie diecézneho procesu blahorečenia, kde sestra Františka-Terézia získala titul Božia služobnica. Dnes toto škaredé kácatko rodiny priťahuje stále viac a viac ľudí. „Úbohá Leónia“ zvlášť oslovuje ľudí zranených a hľadajúcich svoje miesto vo svete. Ukazuje nám, že rany a dokonca ani traumy minulosti nie sú prekážkami celistvosti a svätosti. Treba sa však s dôverou odovzdať Božej premieňajúcej láske.

Zuzana Škrinárová

foto: www.archives-carmel-lisieux.fr,
www.en.wikipedia.org

Posledná fotografia Leónie

Spomienka

Dňa 17. 9. 2015 sme si pripomenuli 1. výročie odchodu do večnosti nášho manžela, otca, starého otca a obetavého dobrovoľníka Charity - domu sv. Vincenta **Benjamína Szolika**.

O tichú spomienku s modlitbou prosia manželka a deti s rodinami.

Pod'akovanie

Dňa 14. septembra 2015 nás vo veku nedožitých 83 rokov navždy opustil náš drahý **Ondrej Hrubša** z Prievidze - Necpál. Úprimne dakujeme za účasť, kvetinové dary a preja-vy sústrasti všetkým príbuzným, priateľom a známym, ktorí ho prišli odprevadiť na poslednej ceste a zmiernili tak náš hlboký žiaľ.

Manželka, deti s rodinami a ostatná rodina.
Odpochinutie večné, daj mu, ó, Pane...

10/15

Farská kronika

od 24. augusta do 26. septembra 2015

Sviatosť krstu prijali:

Damián Jaroslav Marko
 Nene Gosé Kotlár
 Skárlet Lustigová
 Pavlína Kolčáková
 Matúš Falát
 Alica Jana Bartoš
 Nathanael Ján Danihel
 Emma Cagárová
 Milan Krpelan
 Marianna Orlíková
 Martin Pemmer
 Ivanka Hudecová
 Nikolas Schut
 Martin Zubák

Manželstvo uzavreli:

Denis Quergaauw a Marianna Strapatá
 Andrej Krško a Monika Gúčíková
 Peter James Collinson a Lucia Štofíková
 Dávid Barba a Jana Baginová
 Peter Chovanec a Ivana Kubicová
 Jakub Voskár a Michaela Halačová
 Marcel Habala a Jana Mócová
 Juraj Galik a Mária Krpelanová
 Florián Negoita a Monika Pekárová
 Andrej Kmotorka a Zuzana Furjelová

S kresťanskou nádejou na stretnutie vo večnosti sme sa rozlúčili so zosnulými:

Dajana Zeliesková, 16 r.
 Terézia Bujnová, 85 r.
 Helena Zubáková, 58 r.
 Matej Ševčík, 93 r.
 Vojtech Szabo, 78 r.
 Miroslav Tóth, 52 r.
 Eva Šimková, 76 r.
 Ernest Tonka, 45 r.
 Anna Novotková, 83 r.
 Jozef Ďurjak, 90 r.
 Magdaléna Mokrá, 74 r.
 Margita Konešová, 88 r.
 Milan Gatíal, 88 r.
 Jozef Kullač, 67 r.
 Oľga Kramárová, 85 r.
 Peter Chalmovský, 66 r.
 Gabriel Vojenčák, 71 r.
 Alojz Grgor, 77 r.
 Ondrej Hrubša, 82 r.
 Marta Horniaková, 77 r.
 Ondrej Dombaj, 67 r.
 Ružena Brandová, 50 r.

BARTOLOMEJ

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením
 BÚ v B.B. č. 1127/98

Vydáva:

Rímskokatolícky farský úrad
 v Prievidzi. Vychádza raz mesačne.

Zodpovedný redaktor:

Mgr. Alojz Vlčko,
 e-mail: alojz.vlcko@gmail.com
 tel.: 0902 202 898

Vedúca vydania:

Mgr. Petra Humajová

Grafika:

Ing. Beáta Voskárová

Redaktori:

ThLic. V. Slovák, Mgr. D. Rončák,
 M. Melicherčíková, A. Gálová,
 Mgr. E. Blašková, Mgr. Z. Škrináro-
 vá

Kontakt:

web: www.farapd.sk
 e-mail: bartolomej@farapd.sk
 adresa: Redakcia Bartolomej,
 Mariánska 4, 971 01 Prievidza
 tel.: 046 / 542 28 01

Náklady na tlač:

cca. 0,40 €

Fotografie:

Obálka - Ing. Silvia Kobelová

Tlač: PATRIA l., spol. s. r. o.

Upozornenie:

Redakcia si vyhradzuje právo
 výberu a úpravy príspevkov.
 Rukopisy nevraciam.

Rozpis kňazských služieb v školskom roku 2014/2015

Celebrovanie svätých omší, farský Kostol sv. Bartolomeja:

Deň/čas	6:00	12:00	16:30
Pondelok	Dušan Rončák	Marián Husár	Dušan Rončák
Utorok	Marián Husár	Vladimír Slovák	Marián Husár
Streda	Vladimír Slovák	Dušan Rončák	Vladimír Slovák
Štvrtok	Dušan Rončák	Marián Husár	Vladimír Slovák
Piatok	Marián Husár	Vladimír Slovák	Dušan Rončák
Sobota	Vladimír Slovák		Husár/Rončák

Nedeľa: 7:30 Vladimír Slovák, 9:00, 10:30 a 18:00 Marián Husár / Dušan Rončák; 9:00 - mariánsky kostol - Vladimír Slovák

Vysluhovanie sviatosti zmierenia:

Deň/čas	5:45 - 5:55	11:30 - 11:55	16:00 podľa potreby
Pondelok	Dušan Rončák	Marián Husár	Husár, Rončák
Utorok	Marián Husár	Vladimír Slovák	Husár, Slovák
Streda	Vladimír Slovák	Dušan Rončák	Rončák, Slovák
Štvrtok	Dušan Rončák	Marián Husár	Husár, Rončák, Slovák
Piatok	Marián Husár	Vladimír Slovák	Husár, Rončák, Slovák
Sobota	Vladimír Slovák		

V týždni pred prvým piatkom:

ráno od 5:30, popoludní v pondelok až štvrtok od 15:00, v piatok od 14:00.

Kontakty a úradné hodiny:

Rímskokatolícka Cirkev Farnosť Prievidza - mesto Mariánska 4 971 01 Prievidza tel.: 046/542 28 01 E-mail: farapd@farapd.sk www.farapd.sk	Úradné hodiny kancelárie: Pondelok: 08:30 - 11:30 Utorok: 08:30 - 11:30 Streda: 08:30 - 11:30 17:00 - 19:00 Štvrtok: 08:30 - 11:30 Piatok: 08:30 - 11:30
--	--

Pochod za život

20. septembra 2015, Bratislava

Zástupcovia rehoľných spoločností medzi účastníkmi pochodu

Foto: Anežka Kútiková

Členovia spoločenstva PIAR sa tiež zúčastnili pochodu